

OBSAH

1	Základní epidemiologické indikátory péče o těhotnou ženu a novorozence	8
2	Vyšetření novorozence	10
2.1	Klasifikace novorozence podle gestačního stáří	10
2.2	Klasifikace novorozence podle porodní hmotnosti	11
2.3	Vitální funkce novorozence	11
2.4	Antropometrické parametry novorozence	12
3	Fyzikální vyšetření novorozence	13
3.1	Spontánní projevy	13
3.2	Vyšetření kůže	13
3.2.1	Cyanóza	13
3.2.2	Ikterus	13
3.2.3	Pletora	13
3.2.4	Bledost	14
3.2.5	Mramorová kůže	14
3.2.6	Příznak harlekýna	14
3.2.7	Kožní afekce	14
3.3	Vyšetření hlavy	15
3.3.1	Porodní nádor (caput succedaneum)	15
3.3.2	Kafalhematom	15
3.3.3	Krvácení pod aponeurozu (subgaleální krvácení)	15
3.3.4	Zhmoždění měkkých tkání (eroze, podkožní krvácení)	15
3.3.5	Poranění očí	16
3.3.6	Řezné rány	16
3.4	Vyšetření krku	16
3.5	Vyšetření obličejové části hlavy	16
3.6	Vyšetření hrudníku	16
3.7	Vyšetření břicha	16
3.8	Vyšetření genitálu	17
3.9	Vyšetření končetin	17
3.10	Vyšetření nervového systému	17
3.10.1	Centrální nervový systém	17
3.10.1.1	Novorozenecké reflexy	18
3.10.1.2	Závažné příznaky postižení nervového systému	18
3.11	Vyšetření rozštěpových vad páteře	18
4	Perinatální asfyxie	20
4.1	Definice	20
4.2	Incidence	20
4.3	Rizikové faktory perinatální asfyxie	20
4.4	Diagnostika perinatální asfyxie	21

4.5	Klinický obraz perinatální asfyxie	21
4.6	Prevence asfyxie	22
4.7	Hypoxicko-ischemické poškození mozku	22
5	Resuscitace a poresuscitační péče	24
5.1	Definice	24
5.2	Příprava	24
5.3	Termomanagement	24
5.4	Porody doma	25
5.5	Posouzení novorozence a postup při resuscitaci	25
5.6	První zhodnocení novorozence	25
5.7	Zajištění dýchacích cest	27
5.8	Oběhová podpora (kardiální resuscitace)	28
5.9	Farmakoterapie	28
5.10	Pokračování a ukončení resuscitace	28
6	Extrémně nezralý novorozenec – narození a péče	30
6.1	Definice	30
6.2	Viabilita plodu	30
6.3	Gestační stáří	30
6.4	Porodní hmotnost	31
6.5	Primární zajištění novorozence s ELBW na porodním sále – hlavní zásady péče	31
6.5.1	Termomanagement	31
6.5.2	Termoregulace novorozence, komplikace hypotermie	32
6.6	Monitorování novorozence s ELBW	32
6.7	Umělá plicní ventilace u novorozenců ELBW	32
6.8	Komplikace vzniklé v perinatálním a neonatálním období u novorozenců s ELBW s předpokládanými dlouhodobými následky	33
7	Intrauterinní růstová retardace (IUGR)	35
7.1	Definice	35
7.2	Klinický obraz	35
7.3	Rizikové faktory vzniku IUGR	36
7.4	Komplikace u novorozence spojené s IUGR	37
7.5	Prognóza	38
8	Hypertrofický novorozenec	39
8.1	Definice	39
8.2	Příčiny hypertrofie plodu/novorozence	39
8.3	Komplikace spojené s LGA	40
8.4	Prenatální léčba	42
9	Kojení a enterální výživa	43
9.1	Enterální výživa – donošený novorozenec	43

9.2	Poporodní hmotnostní úbytek	43
9.3	Výživa mateřským mlékem	43
9.4	Příčiny obtížného nebo nedostatečného kojení	44
9.5	Kontraindikace kojení nebo výživy mateřským mlékem	45
9.6	Intolerance stravy – gastrická rezidua	46
9.6.1	Gastrická rezidua bez příměsí	47
9.6.2	Gastrická rezidua s biliárním obsahem	47
9.6.3	Gastrická rezidua s příměsí krve	48
10	Nekonjugovaná hyperbilirubinemie	49
10.1	Kritéria fyziologického ikteru	49
10.2	Ikterus kojených novorozenců	50
10.2.1	Toxicita bilirubinu	50
10.2.2	Patologický ikterus	51
10.3	Diagnostika ikteru	51
10.4	Péče o novorozence s neonatální hyperbilirubinemií po propuštění domů	52
11	Konjugovaná hyperbilirubinemie	54
11.1	Problém	54
11.2	Diferenciální diagnostika	54
11.3	Příčiny konjugované hyperbilirubinemie	55
11.3.1	Biliární atrezie	55
11.3.2	Hyperalimentace	55
11.3.3	Infekce	55
11.3.4	Intrauterinní infekce	55
11.3.5	Hemolytická nemoc	55
11.4	Diagnostický algoritmus	56
11.5	Fyzikální vyšetření	56
11.6	Laboratorní vyšetření	56
11.6.1	Zobrazovací metody	56
11.7	Management konjugované hyperbilirubinemie	56
11.7.1	Dietní opatření	56
11.7.2	Farmakoterapie	57
11.7.3	Chirurgická léčba	57
12	Sepse – systémová bakteriální infekce u novorozence	58
12.1	Incidence	58
12.2	Etiologie	59
12.3	Klinický obraz sepse	59
12.4	Diagnostika	59
12.5	Diagnostika etiologického agens	60
12.5.1	Kultivace	60
12.6	Terapie	60

12.7	Prognóza	60
13	Nozokomiální infekce	61
13.1	Definice	61
13.2	Incidence	61
13.3	Způsob přenosu NI	61
13.4	Rizikové faktory vzniku NI	61
13.5	Klinická manifestace NI	62
13.6	Prevence a kontrola NI	62
14	Neuroinfekce	65
14.1	Klinický obraz	65
14.2	Diagnostika	65
14.3	Terapie	66
14.4	Komplikace	66
14.5	Prognóza	66
14.6	Dlouhodobá následná péče	66
15	Vrozené vady metabolismu	67
15.1	Klinické projevy vrozených vad metabolismu	67
16	Syndrom dechové tísně novorozence (Respiratory distress syndrome, RDS)	70
16.1	Incidence	70
16.2	Klinické projevy	71
16.3	RTG diagnostika	71
16.4	Prevence	71
16.5	Základní péče	71
16.6	Prognóza	72
17	Anemie	73
17.1	Klinický obraz	73
17.2	Anemie z nezralosti	74
17.3	Prevence	75
17.4	Terapie	75
17.5	Krevní tranfúze	75
17.6	Suplementace železem a kyselinou listovou	75
17.7	Prognóza	75
18	Propuštění novorozence domů	76
18.1	Fyziologický donošený novorozenec	78
18.2	Problematika časného propuštění novorozence (tzn. minimálně 48 hod po porodu)	78
19	První kontakt matky s novorozencem	80
19.1	Těhotenství	81
19.2	Začátek porodu	81

19.3	Průběh porodu	81
19.4	Bezprostředně po porodu	82
19.5	Feromony v mázku	84
19.6	Vnímání tepla	85
19.7	Podpora bondingu	85
19.8	Překážky bondingu	85
19.9	Podpora bondingu ve zvláštních situacích	87
19.10	Závěr	88
20	Poradenství v oblasti laktace a kojení	90
20.1	Anatomie a fyziologie prsní žlázy	90
20.2	Složení mateřského mléka	95
20.3	Faktory ovlivňující kojení	97
20.4	Faktory negativně ovlivňující kojení	99
20.5	Výhody kojení	100
20.6	Základní reflexy dítěte	102
20.7	Technika kojení	102
20.7.1	Správné držení prsu	103
20.7.2	Správná vzájemná poloha matky a dítěte	103
20.7.3	Správné přiložení dítěte a sání mateřského mléka	110
20.8	Následky nesprávné techniky kojení	111
20.9	Další možné problémy při kojení	114
20.10	Problémy ze strany dítěte	118
20.11	Odstříkávání mateřského mléka	120
20.12	Uchovávání odstříkaného mléka	122
20.12.1	Krmení dítěte odstříkaným mlékem	123
20.12.2	Udržení laktace při oddělení matky a dítěte	123
20.13	Laktační poradenství	123
20.14	Laktační liga	123